

Gestekelde duizendknoop

Persicaria perfoliata (synoniem *Polygonum perfoliatum*)

Laatste update: 10-10-2022

De gestekelde duizendknoop is een kruidachtige klimplant uit de duizendknoopfamilie. Deze plant wordt tot 7 meter lang en kan wel 15 cm per dag groeien. De jonge stengels zijn groen maar kleuren later licht roodpaars. De lichtgroene bladeren zijn driehoekig, 2-8 cm breed, en staan verspreid langs de dunne stengels. Stengels, bladstelen en de onderzijde van de bladnerven zijn bezet met 1-2 mm lange stekels. De bloemen zijn wit of licht rood gekleurd en de bes-achtige vruchten kleuren tijdens de rijping naar metallic blauw.

In Nederland lijkt de haagwinde *Convolvulus sepium* in vegetatieve vorm het meest op de gestekelde duizendknoop. Deze soort heeft echter geen stekels. Daarnaast zijn beide soorten onmiskenbaar verschillend tijdens de bloei. In tegenstelling tot de gestekelde duizendknoop staan de bloemen van de haagwinde alleen en zijn ze veel groter. Een gedetailleerde beschrijving van de gestekelde duizendknoop vindt u [hier](#).

Foto: Edu Boer (NVWA)

1. Aanwezigheid en effect in Europa

Stand van zaken in 2022

In Europa komt gestekelde duizendknoop alleen voor in Rusland en Turkije. In de EU is de soort voor zover bekend nog niet gevestigd.

Effect op biodiversiteit en ecosysteem

Gstekelde duizendknoop groeit snel en kan andere planten snel en volledig bedekken waardoor deze verzwakken en afsterven. Dit veroorzaakt ook problemen bij bosverjonging omdat jonge bomen (zaailingen) afsterven.

Effect op ecosysteemdiensten

De commerciële bosbouw kan problemen ondervinden, omdat gestekelde duizendknoop jonge bomen overgroeit.

Overige effecten

De dichte begroeiing van deze planten met zijn stekels aan bladeren en stengels kan overlast veroorzaken voor mens en dier. Verder is economische schade mogelijk aan tuin- en bosbouwgewassen, met name bij overblijvende gewassen waarbij de grond niet regelmatig wordt omgewerkt.

Deze effecten waren aanleiding voor plaatsing van de gestekelde duizendknoop op de [Unielijst](#) van [EU-verordening 1143/2014](#).

2. Aanwezigheid en effect in Nederland

Stand van zaken medio 2022

Voor zover bekend komt de gestekelde duizendknoop niet voor in Nederland. Binnen het herkomstgebied (Azië) blijkt de soort aangepast aan vele, klimatologisch verschillende omstandigheden, waardoor Nederland mogelijk wel een vestigingsklimaat biedt. Daarbij zal de kans op vestiging mogelijk verder toenemen door klimaatverandering.

Mocht de soort zich vestigen, dan zijn dezelfde effecten te verwachten zoals hierboven beschreven bij Europa.

Effecten

Zie onder '1. Aanwezigheid en effect in Europa'.

3. Wet- en regelgeving

De gestekelde duizendknoop staat sinds augustus 2016 op de Unielijst van invasieve exoten ([EU-verordening 1143/2014](#)). Een soort die op de Unielijst staat mag onder andere niet meer worden verhandeld en gehouden in EU-lidstaten. Verder geldt voor lidstaten de plicht om in de natuur aanwezige populaties op te sporen, te verwijderen, of als dat niet lukt, zodanig te beheren dat verspreiding en schade zoveel mogelijk wordt voorkomen.

4. Wat te doen?

De gestekelde duizendknoop is niet in de handel geweest. Het gaat om een soort die, voor zover bekend, nog niet voorkomt in Nederland. De soort lift onbedoeld mee met verhandelde (agrarische) producten zoals granen en potplanten. Dit betekent dat voor Nederland op dit moment vooral controle van handelsstromen relevant is. Het houden van deze soorten in botanische collecties is alleen mogelijk voor (wetenschappelijk) onderzoek of ex-situ bewaring. Hiervoor moet een vergunning worden aangevraagd bij [RVO.nl](#).

Meldingen van de gestekelde duizendknoop in de natuur kunnen worden doorgegeven via [waarneming.nl](#).

Provincies zijn verantwoordelijk voor het nemen van eliminatie- en beheersmaatregelen voor soorten op de Unielijst, wat zij kunnen doen samen met water- en terreinbeheerders en anderen. Jonge individuen kunnen handmatig uitgetrokken worden. Informatie over mogelijke managementmaatregelen is te vinden in dit [rapport](#).

5. Meer informatie

Oorsprongsgebied

Gestekelde duizendknoop komt van oorsprong voor in Azië.

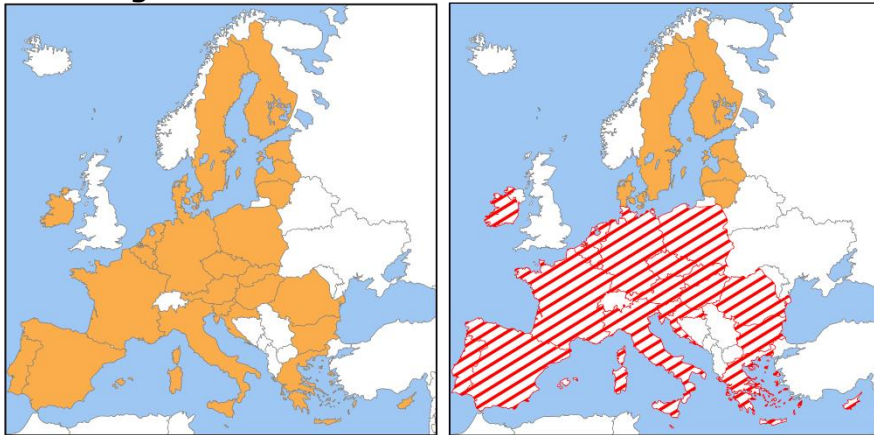
Habitat

De gestekelde duizendknoop groeit in diverse habitats, maar voornamelijk in open en verstoorde gebieden, aan bosranden, wegbermen, verlaten weilanden, in vochtig struikgewas, rivierbanken en slootkanten.

Introductieroute Europa

De gestekelde duizendknoop lift onbedoeld mee met granen of met grond van bijvoorbeeld geïmporteerde jonge bomen of struiken.

Aanwezigheid in de EU

Links: vestiging in Europa in 2022 (geen vestiging), rechts mogelijke vestiging in de EU (rood gearceerde landen). In oranje zijn de overige EU-lidstaten aangegeven. Bron: [CABI 2022](#), [Persicaria perfoliata](#).

Introductieroute Nederland

Zie introductieroute Europa. Gestekelde duizendknoop is gevonden als verontreiniging in potplanten uit China.

Aanwezigheid in Nederland

Er zijn in Nederland geen waarnemingen van de gestekelde duizendknoop bekend.

Kans op introductie, vestiging en verspreiding

De kans op introductie is verminderd sinds de plaatsing op de Unielijst in 2016. De kans op vestiging in Nederland lijkt nu beperkt, maar in de toekomst neemt deze mogelijk toe door klimaatverandering.

6. Risicobeoordeling

[Europese risicobeoordeling](#)

[Ierse risicobeoordeling](#)

7. Bronnen

- CABI, 2022. [Persicaria perfoliata](#). In: Invasive Species Compendium. Wallingford, UK: CAB International. Bezocht op 10-10-2022.
- EPPO, 2022. [Polygonum perfoliatum](#). In: EPPO Global database, Paris, France. Bezocht op 03-10-2022.
- Nederlands Soortenregister. [Gestekelde duizendknoop](#). Bezocht op 26-8-2022
- Tewksbury L, 2019. [Information on measures and related costs in relation to species included on the Union list: Persicaria perfoliata](#). Technical note prepared by IUCN for the European Commission.
- Van Valkenburg J, 2019. [Interception of invasive alien plants as contaminants in potted plants from China](#). EPPO Reporting service 2019/024.